

A LAP ELŐFIZETÉSI ÁRA:

Egy évre	6 frt. — kr.
Fél évre	3 " — "
Negyed évre	1 " 50 "
Egyes szám ára	6 kr.
Külföldre egy évre	8 frt. — kr.

Ezen lap megjelenik
hetenkint kétszer:
vasárnap és csütörtökön.

SZÉKELYFÖLD.

Közgazdasági, társadalmi és szépirodalmi hirlap,
a csikmegyei gazdasági egyesület hivatalos közlönye.

Hirdetések közlési díja:
minden egy hasábos 1 garmond
sorért vagy annak térfogatáért
4 kr. s minden egyszeri közlés
után 30 kr. bélyegdíj fizetendő.
Nagy és többször közlendő
hirdetményt a kiadóhivatal ár-
kedvezményben részesít.

A „Nyiltér” rovatban
közlendő cikkek soronként
10 kr. díjért közöltnék.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓ-HIVATAL:

Kézdi-Vásárhelyt:

Csik-Szeredában:

Székely-Udvarhelyt:

Szabó Albert könyvnyomdájában.

T. Nagy Imre szerkesztő lakásán.

Dr. Kádbéó Ferenc szerkesztő lakásán.

A lap tartalmát illető közlemények, valamint előfizetési pénzek, hirdetmények, nyiltterek stb. mindhárom szerkesztőségben és kiadóhivatalban elfogadtnak.

Honvédségünk.

A mint a „Székelyföld” idei 34. sz. „Szemle” rovatában is röviden jelezve van, ifj. Ráday Gedeon gróf honvédelmi miniszter ő nagyméltósága április 24. és 25-én két törvényjavaslatot terjesztett a képviselőház elé. Az egyik az 1873—1876. években a közös hadseregbe sorozott s a tartalékba áttett egyéves önkéntesek- és tiszteknek a honvédséghez leendő azonnali áthelyezéséről, a másik a honvédképző Ludovika-akadémiára évenként felveendő 60 olyan növendékről szól, kik a közös hadseregben szolgálati kötelezettségüknek még nem tettek eleget. Ezen nagy éljenezésekkel fogadott két törvényjavaslat rövid indoklása az, hogy a honvédség tisztikarában nagy a hiány.

Honvédségünk tagadhatlanul nemzeti alkotmányunk egyik kedvenc és népszerű intézménye, s hogy mégis a honvédelmi miniszter szükségesnek látta a fentebb említett törvényjavaslatokat betervezni, oly tényről tesz tanúságot, mely harczi szellemű és a lezajlott véres századok viharait vitézül átküzdött dicső multu nemzetünkre nem nagy fényt áraszt. A milyen harczi és katonás nemzetnek mi magunkat szeretjük tartani, valóban más érzéssel kellene fiatal nemzedékünknek a katonai nagyszerű pályára iránt a kinálkozó alkalmakkal szemben viselkednie.

Fájdalmossal kell beismernünk, hogy alkotmányos életünk tizenhat évi multjából merített tapasztalatok után itélve, a mi katonai hajlamaink nem állanak a nemzetünkhöz forrott harczi és vitéz szellem kívánalmainak megfelelő színvonalon. Sőt azt tapasztaljuk, hogy magyar ifjúságunk manapság ép úgy idegenkedik a honvédségtől, mint a közös hadseregtől.

Sokan azt állítják, hogy a közös hadseregtől azért idegenkedik a magyar ifjúság, mert az német szellemű; de helytelennek bizonyul e kifogás azon tagadhatlan tény által, hogy bizony ifjúságunk a magyar honvédség iránt sem érdeklődik, nem lelkesül jobban, mely pedig magyar szellemű és magyar nyelvű. Így aztán mások foglalják el azt a tért, mely tisztességes állást és megélhetést nyújtana azon magyar ifju nemzedék számára is, mely végzett tanulmányai után akárhány-szor évekig állomás nélkül tengődik. Ekkor a proletarius had, mely ma már a társadalom minden rétegeiben nagy tért foglal el, nem szaporodnék.

De megszűnnék azon nyomorúságos állapot is, miszerint manapság ifju nemzedékünk legioi az állami és magán-

hivatalokat a 300 frtos irtóki állomások elnyeréséért a tolokodásig ostromolják, míg a katonai tisztas pályára el van hagyatva s ezáltal a magyar honvédség vagyis nemzet katonai becsülete a törvény kényszertermészetű hatálya általi megvédés szükségének van kitéve. Arról, hogy a nemzet ifjúságának a katonai pályára iránti érzéketlensége következtében s így a kellő számú tisztek hiányában honvédségünk élet- és harczipessége mit szenved és szenvedhet, nemzetünk történelmi multjához fűződött harczi és katonai jellemünk kisebbitése nélkül alig lehetne fejtegetésekre bocsátkozni és szólni.

És vajjon honnan magyarítható meg ifjúságunknak eme közönye a katonai pályára iránt? Bizonyára nem másutt, mint a mai nevelésben keresendő azon ok, melynélfogva ifjúságunk minden iránt érzéketlen s hogy a katonai pályához való hajlam majdnem kiveszett a nemzetből.

Az iskolákban kellene beleoltani a magyar ifjúság szívébe a katonai pályára iránti szeretetet s jó előre megértetni a tanulókkal, hogy most, midőn minden pályán ezer meg ezer tanult ifju vár alkalmazásra, két kézzel kell megragadni az alkalmat s felhasználni azon előnyöket, miket a törvényhozás a katonai pályára lépők számára nyújt.

Felvidéki.

Háromszék megye közgyűlése május 15-én.

(Vége.)

Séra Tamás árvaszéki elnök jelenti, hogy az árva és gondnokság alatti épületeinek tűzkar elleni biztosítására hat évre szerződés kötött az első magyar általános biztosító társulattal, melynek fogva a biztosítók mérsékelt díjért, de csak is ott fognak eszközölni.

A gyámpénztár mérlege: 1882. decz. 31. kötelezvénybeli tőke 236.470 frt, kamathátrálék-követelés 98 frt. Együtt 241.785 frt. Ezzel szemben az árva követelése tőkében 227.392 frt 99 kr, 1882-re kamatban 11.623 frt 3 kr, gyámpénztár kamathátrálék követelése 98 frt. Együtt 239.114 frt 2 kr, melyet levonva a 241.785 frtból, a gyámpénztár 1882. évi tiszta nyeresége tesz 2670 frt 98 krt; ez összesen a tartalék részére 4%-os magyar aranyjárdék-kötvények fognak a m. kir. központi állampénztár közvetítése mellett vásároltatni. Megjegyzendő, hogy a 98 frtnyi kamathátrálék a folyó évben befizetett.

A háromszék megyei gyámpénztári tartalékában van jelenleg 12.000 frt 4%-os magyar aranyjárdék kötvényben, és 141 frt 45 kr készpénz a háromszéki takarékpénztárban. Ezen tartalékba folyt be az 1859-ben életbe lépett és árva kielégítése után 1882-ben megszüntetett miklósvárszéki összesített árva pénztárnak mult évig takarékpénztárban kezelt 3323 frt 21 krnyi s a hasonló módon megszüntetett kovásznai összesített gyámpénztárnak 1823 frt 81 krnyi készpénze és a takarékpénztár által ezen idő előtti kivétele miatt adott kamata 9 frt 66 kr, vagyis összesen 4656 frt 68

kr. Ebbe folyt be az 1879. 80. s 81. évi tiszta nyereség.

Ezen tartalék alap kamatjából fizetik jelenleg és fog jövőre is fizettni a gyámpénztári könyvvezetőnek évi 500 frt fizetése.

Azon elfogadott kölcsönzési rendszer, hogy az adósok a kölcsönösszeget 5, 10, 20 vagy 30 évi egyenlően elosztott törlesztetekben október 1-én kötelesek visszafizetni, a nem törlesztett tőke után esedékes évi 7% kamatotak pedig félévénkénti részletekben január 1-én, július 1-én s míg az adósok 7% évi kamatot fizetnek, addig az árva részére évi 6²/₁₀ % os kamattal iratik elő s az is csak év végén tőkésítették: e rendszer eredményezte, hogy a tartalék alap évenként jelentékeny összegekkel szaporodik.

Az árvaszéki elnök jelentése tudomásul vétetett.

Az alispáni jelentéssel kapcsolatban az ojtózi inségmunka ügyében történtek felszólalások. Tuzson János kifogást tett az alispán azon intézkedése ellen, hogy a kivándorlást, míg az inségmunka tart, megakadályozni szándékozik. A közgyűlés az alispán intézkedését tudomásul vette. Br. Apór Gábor főjegyző indítványozza, hogy a kormányhoz az inségmunkára utalványozott segélyért köszönő feliratot intézzen a megye s Pótsa József főispánnak az ezen ügy előmozdítására tett fáradozásaiért jegyzőkönyvileg fejezze ki köszönetét a közgyűlés. Az indítvány élénk helyeslés mellett elfogadott.

A miniszteri leiratok közül élénk eszmecserét idézett elő a belügyminiszteré, a megye által felterjesztett szabályrendelet tárgyában. A miniszter a szabályrendelet intézkedéseit a tiszti ügyészre vonatkozó pont kivételével jóvá hagyta; a tisztiügyészre nézve azonban kimondta, hogy az most, mint megyei rendes hivatalnok, magán ügyekben nem ügyvédkedhetik, s fizetését 1000 frtban és 200 frt lakbérben állapította meg. B. Apór Gábor főjegyző indítványozza, hogy miután ma sem szüntenek meg az indokok, melyeknél fogva a szabályrendelet megengedhetőnek tartotta a tisztiügyészesség mellett a magán ügyvédi gyakorlat folytatását is: irjon fel a megye a belügyminiszternek s kérje meg, hogy nézetét változtassa meg s hagyja helybe a megyei szabályrendeletnek ezen pontját is. Künle József megmarad a mult közgyűlés alkalmával kifejtett álláspontja mellett, hogy a tisztiügyésznek legyen rendes fizetése, de magánpereket ne vihesen. — Konstatálja, hogy a miniszter azon elvi álláspontra helyezkedett, hogy a tisztiügyész fizetése nem ügyvédi honorarium, hanem hivatalnoki fizetés. De mint illet, kevésnek tartja a miniszter által megszabott 1200 frt. Indítványozza, hogy a tisztiügyész fizetése egy rangsorozatban legyen a főjegyzővel és az árvaszéki elnökével s ez ügyben irjon fel a megye a miniszternek. Székely Gergely csatlakozik Künle indítványához. A tisztiügyész állása nemcsak Háromszékre, de az egész országra nézve elvi szempontból inkompatibilis azzal, hogy magánpereket is folytathasson s ha egyszer elvi álláspont, akkor föltehetni a miniszterrel, hogy Háromszék kedvéért nem tesz kivételt. Szotyori Nagy Károly nem tudja, hogy a miniszter vajjon az egész országra nézve egyöntetű elvi álláspontot foglalt-e el a tisztiügyész állására nézve? Ha úgy van, akkor meghajlik a miniszter rendelete előtt; de ha nem, akkor kérje meg a megye a belügyminisztert, hogy hagyja helyben a szabályrendelet erre vonatkozó intézkedését. B. Apór Gábor a miniszteri leiratból meggyőződött, hogy a miniszter elvi szempontból nem hagyta helybe a megye határozatát s ha újból felírna is a közgyűlés, nem hiszi, hogy eredménye legyen, azért visszavonva indítványát, Künléhez csatlakozik. Erre elhatározta, hogy felira-

tot fog intézni a miniszterhez. A feliratban hangsúlyozva lesz, hogy a megye, midőn megállapította a tisztiügyész fizetését, azon elvi álláspontra helyezkedett, hogy az magán pereket is folytathat; de mivel a miniszter más állást foglal el, az előbb megállapított és a miniszter által helyben hagyott fizetést kevésnek tartja s kéri a minisztert, hogy a tisztiügyész a főjegyzővel és árvaszéki elnökkel egyenlően 1200 frt évi fizetésben és 250 frt lakbérben részesüljön.

Olvasatott továbbá a közoktatásügyi miniszter leirata a kézdi vásárhelyi felső-népiszkolának polgári iskolává leendő átalakítása ügyében. A miniszter tudatja a megyével, hogy a gondnokságnak eziránt tett kérése jelenleg nem teljesíthető.

A belügyminiszter a káros hitelügyletekről s korcsmai hitelről szóló törvény értelmében leiratot intézett a megyéhez, hogy a helyi viszonyok tekintetbe vételével a törvény által kijelölt 2 frt minimális és 8 frt maximális összegek közt határozza meg a megye területére a korcsmai hitel nagyságát. A közgyűlés akképp határozott, hogy oly helyeken, hol két korcsma van, a hitel 4—4 frtig terjedhet, az egy korcsmával bíró községben pedig 8 frtig s elvül kimondotta, hogy az összes korcsmák hitele ugyanazon egyénre nézve 8 frtnál nem lehet több.

A megyei átiratok közül Hevesmegye átirata a csángók visszatelepítése ügyében pártololag tudomásul vétetett.

Ezután a megyei ügyek, mult évi számadások, közséki ügyek s magánfelek kérései kerültek tárgyalás alá. A számadások tudomásul vétettek.

K.-Vásárhely, 1883. május 18.

A mint értesültem, legközelebből egy határozat érkezett felsőbb helyről Kézdi-Vásárhely város közegészségi miserabilis viszonyainak lehető javítása tárgyában Dr. Geber tanár jelentése folytán. E határozatban többek közt az ev. ref. temetőben lévő ugynevezett sirboltokról is van intézkedés. Ezen ugynevezett sirboltok csak névleg sirboltok, de tényleg semmi egyebek, mint halottas kamarák a föld színén építve, a közegészség legmerészebb veszélyeztetésére s minden fenálló közegészségügyi törvények s törvényes szabályok ellenére. — Tudunkkal az újabb időben egy sirbolt sem épült, mely a közegészséget veszélylyel ne fenyegetné; egyre azonban mégis kivételt kell tennünk, mely a mult évben a temető-kert közepében építettett. Ez egytlen az, mely a modern kívánalmaknak megfelelő, a mennyiben az egész építmény mint egy a föld alá van süllyesztve.

Szerény nézetünk szerint tévesen fogja fel hivatását a t. rendőrség, ha azt hiszi, hogy a temetőkapun belül megszünt átadás tevékenységi köre. Eddigél ezen építkezések minden rendőri engedély, sőt bejelentés nélkül történtek, pedig nem hiányzik az arra vonatkozó törvényes intézkedés. A közegészségügyi bizottságról — quod non est — nem is szólnunk.

Legközelebből ismét épülni fog egy újabb halottas kamara s egy „gözlő”-vel ismét szaporodni fog a temető-kerti sétat hely.

Egyáltalán nem tudjuk hinni, hogy ez új építkezésről a köteles rendőri bejelentés megtételest volna.

Ha mára a régebbi törvényeket s törvényes intézkedéseket befogta is a hivatal-szoba, pora, legalább a legutóbbi intézkedés

szolgálhatna indító okul, alapul arra, hogy jövőre nézve a közrend s egészség férfiai is értesüljenek e kegyeletűlt közegészségellenes merényletekről.

Moriturus.

Még egyszer a névmagyarosítás.

Pár héttel ezelőtt bátor voltam Kézdi-Vásárhely város idegen nevű lakosait felhívni arra, mikép neveiket megmagyarosítsák, vezéreltetve egyedül a hazafias indultól. Azóta folyton lesem, nem tette-e valaki lépést ez irányban. Fájdalom, még eddig nyoma sincs. Szavaim kiáltó szavak voltak a pusztában. A mondottakhoz most még csak azt tesszem, hogy annyi áldozatot, (ha már annak tekinteti is valaki, hogy költsön 50 kros stemplire s megválják behozott nevétől, a mit különben alig hiszek) annyi áldozatot, mondom, megkivánhat a magyar haza s ez eddiggel tetőtől talpig magyar város minden ilyenféle állandó lakosától; hisz, ha utána gondolnak bizonyára több jót vesznek s vettek e vidék s városától. Hányan vannak, kikre itt derült fel a obblét hajnala s oly pirosan mosolyog még mindig, mint akár a piros pünkösdi róza. Tehát ha már áldozat is, csak gondolkozunk neki kedves honfitársak. A viszontlátásig.

Egy öslakos.

A hazai tapló-ipar.

A taplótermelés hazánkban még e század első felében is meglehetősen üzetett és számtalan szegény embernek nyújtott annak szedése keresetforrást s nem egy kereskedő gazdagodott meg annak elárusításából.

A tapló hazánk több vidékén, nevezetesen a Bakonyban és Erdély valamennyi részében nagy mennyiségben terem.

A tapló nagy szerepet játszott ezelőtt, míg a gyújtószereket helyettesítette; a gyufa általános elterjedése azonban annyira kiszorította a közhasználatból, hogy azután csak a sebeszetnél talált alkalmazást.

E szükséglet azonban oly csekély, hogy a mai taplószedés alig teszi századrészt a réginek és ez a csekély mennyiség sem talál kelendő piacra, s így a természet által ingyen, minden fáradság nélkül nagy mennyiségben adott tapló ugyszólván karba vész, s vele együtt ama szép összeg is, melyet belőle ezelőtt közgazdaságunk nyert.

Ujabb időben azonban azon örvendőt tapasztalatra jutottunk, hogy a taplót ipari célokra kezdik fölhasználni, s volt alkalmunk több kiállításon tapló-iparczikkeket látni, hol különösen a házi-iparczikkek, mint: házi sípkák, női mellények, kézi táskák, zacskók, dolmánytartók, szivar- és pénz tárcsák, utánozott virágkoszorúk, stb. bámulatos csinnal voltak készíve; a királyi udvar részére is tétettek megrendelések.

Tapló-munkával foglalkoznak: a kolozsvári és a bánffyújvári házi-iparfejlesztő-egyletek, Székely-Udvarhelytől több család; előbbi raktárt is tart Kolozsvárt B. Demeter József és Csapó Sándor díszmű-áru kereskedőknél; a székelyföldön több helyen*, Korondon pedig csinos magyar pörge kalapokat gyártanak belőle, mely egész Erdélyben „Gombakalap” néven ismeretes s bárszónomágánál fogva ott nemcsak a köznépi, hanem az uri közönség által is általánosan használtatik, különösen nyáron.

Legutóbbi erdélyi utam alkalmával Brassóból hoztam magammal taplóból készült s nagy csinnal kiállított női táskából több darabokat, melyeket ismerős előkelő kereskedő-czégeknek Londonba, Párisba, Berlinbe és Amsterdamba elküldöttem, hol annyira kedvelté vált, hogy daczára a magas áraknak, melyeket számítottam érte, rövid idő alatt tetemesebb megrendeléseket kaptam, de sajnos, Brassóban egyetlen czéget sem tudtam arra bírni, hogy e czikkekből nagyobb mennyiséget állítsanak elő.

A taplót ez idő szerint nagyban szedik a Bakonyban Kindl és fia zirci, a Székelyföldön Csikban, Gyergyóban, stb. Zikkeli Frigyes brassói czégek. Reisner és fia eszéki czég pedig nagyban kereskedik vele.

Jelen soraim tulajdonképeni célja csak az volt, hogy a hazai ipart érdeklők figyelmét felhívjam ezen új iparágra is, mert csakis tőlük függ, hogy annak fejlődése.

*) A csikszederdei polgári leányiskolánál is csinos tapló-munkák készíttetnek.

Szerk.

lődése előre haladjon és hazánkban oly jövedelmi forrásává váljék, mint a milyenre hivatva látszik lenni.

(Alf. Ip.)

Hátszegi.

Spanga bevallotta a gyilkosságot.

Megnagyvással fogja tudomásul venni az egész ország lakossága, hogy az elvetemedett bűnösök, kik Majláth György életét oly gonosz kegyetlenséggel oltották ki, végre testben és lélekben megtörve, töredelmes vallomást tettek.

Spanga végre folyó hó 18-án este testben és lélekben megtörve az esteli 8 órától reggeli 7 óráig tartott kihallgatáson töredelmes vallomást tett.

A rendkívül terjedelmes és részletesen felvett vallomásnak lényege ez:

Mailáth Györgynek meggyilkolását Berecz, az országbírónak szolgálatában állott huszár tervezte. Spanga Pál és Pitély személyében feltalálván bűntársait, velük Mailáth Györgynek meggyilkolása céljából kellő formák mellett összeesküdött.

Berecz volt az, a ki társait mindig arra figyelmeztette, hogy „csak kegyetlenek legyetek ám a vén kutya-val”.

Az előre megállapított tervben felvett és az országbíróra végzetessé vált estén 8 órakor a főkapun beosontak Spanga és Pitély az országbírónak lakására. Spanga Berecznek ruhaszekrényébe, Pitély pedig Berecznek ágya alá bujt.

Hétfel utáni 1 órakor Spanga és Pitély Berecz szobájából, a hol előbb arcukra rongyból készített álczát tettek, bementek az országbírónak hálószobájába.

Spanga az élesre fent és bűnjelként megtalált kést szurásra készen tartotta markában, Berecz szobájában maradt csak azon esetre ígérte közbelépését, ha szükség lesz rá.

Spanga és Pitély Mailáth Györgyöt az ágy párkányán ülve, de alvó állapotban találták. Az országbíró, úgy látszik, valamin elgondolkozva, ágya szélén ülve álomba merült. Lábai lelőgtak.

Ekkor Spanga a kést az országbíró mellének szegyezve, Pitélyi kíséretében az ágyhoz rontott és Mailáthra kiáltott: „pénzt, kutya!” Mailáth György álmából hirtelen felrezenve, a maga előtt talált rablókra ezen szavakkal: „ti bitangok!” rárohant és Spangát oly erővel ütötte meg, hogy ez eltántorodva, 5 lépésnyire visszasett a padlóra.

Pitély, látva a rendkívüli bátorságot és erőt kifejtő védelmet, rögtön Mailáthra rohant, őt torkon ragadta és oly erővel vágta a padlóra, hogy az időközben felkelt Spangát is újból leütötte.

Pitély, felhasználva a pillanat előnyét, Mailáth Györgynek mellére térdelt. Most kezdődött az előre megbeszélt terv szerint való megfojtás.

Spanga felugrott és a hurkot Mailáth Györgynek nyakára és kezére vetette, s a saját pedig kendővel betömte.

Pitély a fülöklónak lábait kötözte és szorosabba huzta a lazának látszó hurkot. E munkájukat, miután az országbírónak szája be volt tömve, egész csendben végezték.

A kés, melyet Spanga tartott, akkor esett ki kezéből, midőn a kályha mellé rohant Mailáth Györgyöt Pitély torkon ragadva, Spangával együtt leütötte. Spanga akkor sértette meg kezét.

A gyilkosok bevárták áldozatuknak végvonaglását, nem tágitottak mellől addig, míg a halálról meg nem győződtek.

Véres munkájuknak befejeztével hozzá fogtak a rabláshoz, a melynek részletei már ismeretesek.

Spangának ez a vallomása — a melyet eleinte vontatva tett, de a mint saját szörnyű tettet bevallotta, mintegy megkönnyebbülve, rendkívüli gyorsasággal folytatott — kétségtelenné teszi immár, hogy egy a fővárosi rendőrség, mint a vizsgálóbírósg jó nyomon jártak és mindent megtettek arra, hogy ezen iszonyu drámának

befejezését az igazságszolgáltatás sujtó kezét a bűnösök el ne kerülhessék.

A vádlottak padjáról.

K.-Vásárhely, május 18—19.

Pákéi K. András uram nem százsz atyafi ugyan, de azért mégis hasonlót cselekedett ahhoz, mit ama közmondás tart: adj szállást a száznak, s kiver a házadból. Egy jámbor zsidó atyafi ugyanis megengedte neki, hogy lovát az ő istállójában tarthassa, hol a zsidó atyafi eladásra szánt hizott ludakat tartott. A bizalom oly nagy volt K. András uram iránt, hogy az istálló kulcsa is rendesen nála állott. E bizalommal ő azonban rutul visszaélt, mert mikor a zsidó atyafi 8 ludját épen elszállítani akarta, K. András uram ráliztatta F. Mózes „falrosszát”, hogy a ludakat lopják el, mit szépen kettecskén meg is cselekedtek egy éjszaka, miután F. Mózes a vállalhathoz szíverősítővel ellátta s ezután a reteszt lecsavarta s nagy meglepetést színlve, szenteskedéssel tudára adta a dolgot károsnak, de persze csak akkor, midőn a zsákmány biztosan már értékesítve volt. K. András uram tagadott ugyan mindent, de F. Mózes töredelmes vallomást tett s ez alapon s mert a viszonyokkal ismerős embernek lehetett s kellett is a lopást elkövetni, a milyen t. i. K. András uram is volt, s mert lopásért már egyszer kellően méltatva volt: a kir. törvényszék bűnösnek mondotta ki s hat havi börtönre, hivatalvesztésre s politikai jogok gyakorlatának felfüggesztésére s a kár megfizetésére ítélte. A magát angyaláratlannak tartó K. felebbezett az ítélet ellen.

*

Felcsernátoni F. János uram pedig a Megváltónak azon mondatát látszik nem igen respectálni: „Adjátok meg a császárnak, a mi az övé” stb., mert a közterheket önkéntesen nem igen róvogatta le, mi okból az államhatalom közegei nem egyszer kopogtattak be. Egy ilyen ismételt bekopogás alkalmával ugyan kikelt békettüreséből s a községi bíró a segédletül jelen levő előjárósági tagok előtt a következő, nem épen barátságos üdvözléssel fogadta: „Ismét rabolni jöttél-e, te rabló tolvaj?” A végrehajtás persze ez alkalommal elmaradt, de annak folytatása a tek. kir. törvényszék előtt eszközöltetett, még pedig úgy, hogy F. János uram hivatalos járatban levő közeg ellen elkövetett becsületsértés vétségében vétkesnek nyilvánított s 2 havi fogház- és 10 frt pénzbüntetésre és az eljárás költségek fizetésére lett ítélve. Ki lett egyuttal az is mondva sértett kívánságára, hogy a jogerős ítélet vádlott költségén egyik megyei lapban közölni fog. F. János uram ezen végrehajtással sem elégedett meg.

(Folytatása köv.)

Punktum.

Mindenféle.

— Azon t. olvasóinkat, kik előfizetési dijaikkal még hátralékban vannak, tisztelettel kérjük azoknak minélhamarabb leendő beküldésére.

— K.-Vásárhely város képviselő-testülete folyó hó 22-én tartá meg rendes tavaszi gyűlését. A gyűlés lefolyásának jövő számunkban tüzetes leírását adjuk; addig is azonban a képviselőtestület egy nemes lelkű tényéről kell megemlékeznünk. Polgármester előterjeszti, hogy a legnagyobb inségben levő kantai árvizkárosultak kétségbe ejtő helyzetén valamiképen segíteni kellene. Dr. Sinkovics Ignác városi főorvos kijelenti, hogy azon régebben tett ajánlatát, hogy éveken keresztül bennhagyott fizetése, mely eddig körülbelül 1200 frtra szaporodott s mely összeget ő a Rázok pataknak szabályozására ajánlott volt fel — oda módosítja, hogy ezen összeg a Torja vizének szabályozására fordíttassék s kívánja, hogy ez iránt a munkálatok azonnal megindíttassanak, mivel a már hetek óta víz alatt álló kantai lakosok szomorú sorsa halasztást nem tűr. A képviselőtestület ezen nemeslelkű ajánlatot éljenzéssel fogadta, a derék főorvos pedig azonnal egy 7 tagu bizottságot nevezett ki Molnár Józsiás elnöke alatt. A bizottság tagjai: ifj. Tóth István, Csiszár József volt czehmester, Kovács János kantai, Lakatos István, Stein Károly, ifj. Benkő Sándor jegyző. Ezen bizottság azonnal megkezdte az ármentesítési munkálatot. Dr. Sinkovics és Szócs József polgármester időnként meg

fogják vizsgálni a bizottság munkálatait. Ezen kérdéssel kapcsolatosan polgármester felemlíti, hogy a k.-vásárhelyi takarékpénztár 50 frtot szavazott meg a kantai vizkárosultak javára, mely összeg mai napon meg is küldetett. Molnár J. felhívja a t. képviselőtestületet az adakozásra. A gyűlés melegen karolta fel az eszmét s az aláírók megindultak. Adakoztak: id. Tóth István 10 frtot, Nagy Ézékiás 5 frtot, Szabó Mózes 5 frtot, Molnár Józsiás 5 frtot, Szócs József polgármester 5 frtot, Nagy Ferencz szeszgyáros 5 frtot, Csiszár József kereskedő 5 frtot, Kőllönte László 5 frtot, Török Sándor 2 frtot, id. Kovács István 2 frtot, Ambrus Albert 2 frtot, Kovács Imre 1 frtot, Bodó József 1 frtot, Csiszár Imre 1 frtot, Szotyori József 1 frtot, ifj. Kovács Dániel 3 frtot, Molnár Dénes 1 frtot, ifj. Benkő Sándor 1 frt 50 krt, Szabó Dénes 1 frtot, Dobay János 2 frtot. Összesen 63 frt 50 kr. — A képviselőtestület ezután kebeléből egy bizottságot küldött ki, mely a városban gyűjtést rendezzen, nemkülönben gondoskodott arról is, hogy az árvizkárosultak káraik arányához képest részesüljenek segélyben. Fogadja ugy a képviselőtestület, mint a városi főorvos ur elismerésünket emberbaráti eljárásukért.

— Esős idő. Csikban a nagy későre beköszöntött tavasz annyi esőt hozott, hogy majdnem szakadatlanul hull az égi áldás. A tavaszi vetés és egyéb gazdasági munkák teljesen szünetelnek. Még a zab is nagyrészt a szákbán várja a jobb jövőt. Az Olt hetek óta ki van öntve s a rétek nagy részét víz borítja.

— Időjárás Háromszéken. Az elmúlt napokban roppant esőzések voltak az egész megyében; a vizek mindenfelé kiöntöttek s roppant pusztításokat vittek véghez. A Feketeügy és Káson vize mentén egész tengert képez a kiáradott víz. Még a legkisebb patakok is folyókká nőttek ki magukat, elárasztván a szántóföldeket és réteket s tönkre téve sok helyett az utakat. Legnagyobb mérvben garázdálkodott a Torja vize, mely Kézdi-Vásárhely kantai részét, és a Feketeügy, mely a mentében eső községek borítá el vízzel, úgy hogy némely községben a közlekedés teljesen megszünt, mennyiben az uton 1 1/2 meter magas a víz állás. Nem is csoda oly roppant esőzés mellett, mint a milyen a napokban volt. Hétfőn este hiavazni kezdett és reggelre már hó borította az egész láthatárt. Délig elolvadt a rónán, de a hegyeket ma is hókorona borítja. A lég a havazás miatt annyira áthűlt, hogy fagytól lehet tartani. A hőmérséklet az utolsó napokban + 1 R°-ra szállott le.

— Hymenhierek. Pap Adolf k.-vásárhelyi kir. törvényszéki irodaigazgató f. hó 19-én vezette oltárhoz özv. Jakab Ferenczné bájós leányát, Vilmát. — K.-vásárhelyi ügyvéd Dr. Bánffy Zsigmond f. hó 20-án tartá esküvőjét szentkatalnai Bartha Zsuzsika kisasszonnyal. — Mindkét házassághoz sok szerencsét kívánunk!

— A csikszederdei „Polgári Olvasókör” alapszabályait a m. kir. belügyminiszter idei 25.563. szám alatt a bemutatási záradékkal ellátta.

— Halálozás. Lázár Imre gyergyóditrói elemi és polgári iskolai tanító, a gyergyói tanító-egyesületnek egyik szép tehetségsű s még sebb képzettségű tagja, hivatásának lankadatlan buzgalmu napszámosa, folyó évi április 23-án aszkorban elhunyt. Temetése a gyergyói papság, a tanítói kar és a közséi polgárságának igen szép részvéte mellett az elhunytához méltó díszszel folyt le, sirja fölött pedig Gaal Miklós tagtárs mondott igen szép és meghatározó beszédet. Béke lengjen porai fölött!

— A gyergyószentmiklósi „Rongyhasznosító egylet” május 26-án dalestélyllyel összekötött zártkörű táncostélyt rendez.

— A gyergyószentmiklósi közséi orvosválasztás — mint nekünk írják — csak július hóban tartatik meg.

— Nekrológ. K.-vásárhelyi id. Jakab István városi képviselő és földbirtokos neje született Jakab Janka f. hó 20-án 37 éves korában elhalt. A köztisztelőben álló derék asszony temetése közrészvét mellett ment végbe. Béke poraira!

— **Kézdí-Vásárhelyt** a birtokváltózsák kataszteri összeírása f. hó 23-án kezdett el. Különösen felhívjuk a t. gazdaságközönség figyelmét ezen, az adózásra nézve felette fontos műveletre.

— **A földművelési m. kir. miniszter** 22 drb. pinzgau tehenet vásároltatott néhány csikmegyei tenyésztő számára. Tormay Béla kiküldött f. hó 19-én értesítette az egyes tenyésztőket, hogy a tehenek f. hó 22-én a héjjasfalvi állomásra megérkeznek, hova már az átvételre a megbízottak el is küldettek. A tehenek következő tenyésztők részére érkeznek ezuttal: Mikó Bálint részére 4 db, Lázár Domokosnak 6 drb, Fodor Ignácnak 4 drb, Nagy Imrénnek 2 drb, Bors Benedeknek 2 drb, Deák Ignácnak 2 drb és Györfy Ignácnak 2 drb.

— **Járvány.** Cs.-Szentmihályon — mint tudósítónk értesít — általa nem ismert nemű járvány ütötte fel fejét, mely a nagyobb — különösen a fiatalabb — nemzedéket támadta meg, egyes családokat pusztít el. Igy közelebbről Csiszár István és Csiszár Márton feleségeikkel, Csiszár Elekné, Csiszár Lajosné és Csiszár Gergely lettek ezen járvány áldozatai. Mint tudósítónk értesít, sem az előjáróság, sem a körorvos nem sokat törődnek a dologgal. A járványba esettek következő orvososságot használják: farkashust, borsot, égetett tojáshéjat, békatojást, keresetlen garnét pálinkába tesznek s abból isznak. Az ilyen orvoságtól meg lehet aztán halni hamarosan.

— **Villámütés.** Csik-Taploczán f. hó 18-án a villám Gergely Ferencz csürére leütött s a csűr azonnal lángba borulva el is égett. Biztosítva nem volt. A tűz nem terjedt tovább.

— **Meghívás.** A csikmegyei tanítótestületnek f. évi június 7-én d. e. 9 órakor kezdődőleg Csik-Szeredában a felsőnépiskolánál tartandó évi rendes közgyűlésére a testület t. tagjait, valamint az érdeklődő tanügy-barátokat tisztelettel meghívom. Tárgysorozat: 1. Elnöki megnyitó beszéd. 2. A múlt gyűlés jegyzőkönyvének hitelesítése. 3. A tiszti kar újra választása. 4. A gyűlést megelőzőleg tartandó gyakorlati tanítások méltatása. 5. A járási körök jelentései évi működésükről. 6. Éltes Elek kir. tanfelügyelő ur értekezése a megyei tanszermuzeumokról. 7. Az „Eötvös-alap és árvaház ügye. 8. Tanácskozás az országos tanítói gyűlés elé tűzendő tételekről, megkezdve a már felkért előadók által. 9. Képviselőválasztás az országos tanítói gyűlésre. 10. Indítványok, melyek azonban a gyűlés előtt nyolcz nappal az elnöknel bejelentendők. Gyergyó-Alfalu, május 15-én. Boga Bálint, elnök.

— **Meghívás.** Háromszékmegye tanítótestületének központi választmánya f. évi jun. 2-án d. e. 9 órakor Maksán a II. képviselői országos tanítói gyűlésre kitűzött tételek végleges megállapítása czéljából rendkívüli gyűlést tart, melyre a tagok tisztelettel meghívottnak. Kéretnek továbbá a tanítói körök t. elnökei, hogy a megvitatás végett kiküldött: „Miképpen lehetne a népiszkola tananyagát s minő elvek szerint redukálni?“ czimű kérdésre a körök véleményét május 31-ig jelzett választmányi gyűlésre magukkal elhozni sziveskedjenek. E gyűlésre külön meghívó nem küldetik! K.-Vásárhely, 1883. május 21-én. Elnöki megbízásból: Gyöngyösi István, titkár.

— **A k.-vásárhelyi takarékpénztár** forgalmi kimutatása 1883. ápr. hóra. Bevétel: Pénzkészlet múlt hóról 3971 frt 75 kr. Betétekből 7325 frt 51 kr. Váltókra 87.895 frt. Előlegezésekből 120 frt. Kézi zálogokra 1174 frt. Kamatokból 1945 frt 58 kr. Illetékekből 1251 frt 24 kr. Kezelési költségekből 54 frt 68 kr. Visszleszármolt váltókra 2555 frt. Jelzálog kölcsönökből 10.360 frt. Állami illetékre 1 frt 92 kr. Többek számlájára 2500 frt. Osztalék 5 frt. Visszváltó kamat 10 frt 10 kr. Bélyegdíjből 94 kr. Összesen 119,170 frt 72 kr. Kiadás: Betétkifizetésre 5596 frt 79 kr. Betéti kamatra 13 frt 58 kr. Váltókra 88.840 frt. Előlegre 270 frt. Zálogra 1024 frt. Osztaléokra 631 frt 10 kr. Kezelési költség 31 frt 90 kr. Visszváltókra 5200 frt. Jelzálogköl-

csonókra 10.250 frt. Tiszti fizetések 200 frt. Visszváltókamatra 549 frt 22 kr. Posta-díj 13 kr. Többeknek 300 frt. Ügyészi költség 33 frt 40 kr. Igazgatási költség 152 frt 5 kr. Kamatra 4 frt 86 kr. Jutalékra 50 frt. Állami illetékre 18 frt 25 kr. Pénzmaradvány 6005 frt 44 kr. Összesen 119,170 frt 72 kr. Kézdí-Vásárhely 1883. ápril 30-án. Bányay Ferencz, könyvelő.

— **Nyilvános köszönet.** Kézdí-Vásárhelyi Molnár Józsiás ur, valamint a megelőző években, ugy most is, a szentháromsági bucsut általt tette örvendetessé, hogy az oroszfalvi lakosság nagy részének tetemes mennyiségű műalmi lisztet osztott ki. Hogy ezt annál czélszerűbben eszközölhesse, az oroszfalvi községi bírót azon kérréssel találta meg, miszerint hirdesse ki községében, hogy mindazon községi szegényebb sorsú lakosoknak, kik nála jelentkeznek, a családtagok számának kitüntetésével adjon igazolványt, hogy így azok száma arányában eszközölhesse a kiosztás mennyiségét. A községi bírónak a felhívás folytán tett kihirdetése nem maradt eredmény nélkül, mert mintegy 70 család kért tőle igazolványt. kik között Molnár J. ur a családtagok számának arányában különböző mennyiségben közel két metermáza finom lisztet osztott ki. Molnár Józsiás urnak ezen nemes áldozatkészsége nem szorul dicsőretrre, s remélem, nem sértem meg nagyra becsült személyét, midőn ezen tettéért e helyen a magam és az adományban részesültek nevében hálás köszönetet mondok, kívánva, hogy az ég tartsa meg drága életét a legkésőbb emberi korig a szűkölködők nyomorának enyhítésére. Hamar Bálint, községi tanító.

— **Apróságok.** Biró: Házason? Tanu: Nem, csak a feleségemnek van férje! Biró: Ejnye, hát hogy beszélhet ilyen bolondot? Tanu: Nincs ebben bolondság, kérem, mert hát ugy van, hogy a feleségemtől elváltam, aztán az férjhez ment, én meg nőten maradtam. — Egy hölgynek valaki bemutat egy adószedőt: „Nyuzó ur, adószedő!“ „Oh, kérem, minden társadalmi állásban vannak tisztességes emberek!“ — Utazó ügynök: „Kérem, uram, nagyon ajánlom önnek ezt a fekete fényázt; kitűnő portéka! Mondhatom, nagyon kitűnő!“ Kereskedő: „Ej, hagyjon békével, már egyszer felültetek ilyen fényázzal!“ Utazó ügynök: „Hogy-hogy? Hát voltam én már uraságnál?“

— **Grimm Gusztáv** budapesti könyvkiadótól a következő czímű vállalt 1-ső füzetét kaptuk: „Levélszerinti oktatás a francziayelv tanulására Toussaint-Langenscheidt tanmódsszere alapján. Az eredeti 30-ik kiadása után írta Sz. Nagy Sándor.“ Ez alkalommal a szép franczia nyelvét tanulni vágyóknak oly mű nyújtatik, mely e nembn páratlanul áll az irodalomban és melynek létrehozásáért egy a kiadó, mint az átdolgozó az elismerést valóban megérdemlik. E mű nem halmozza el a tanulót a könyv nélkül való tanulás száraz, szellemtelen munkájával; e tekintetben csak a legszükségesebbre szorítkozik, ellenben alapos értelmesseggel magyarázza meg a franczia nyelvtannak minden egyes szabályát és a nyelv minden sajátját. A nyelvtani szabályok meghatározása világos, értelmes és könnyű, a kiejtés jelölése helyes és biztos; a társalgásra szánt anyag alkalmas. Következésképp e tanmód szerint a felnőtt tanuló egyedül, tanító segélye nélkül megtanulhatja e műből alaposan a nyelvet, el-sajátíthatja a helyes kiejtést és a hibátlan folyékony beszédet. A magyar kiadás kitűnik még olcsósága által is, amennyiben dacára a szerfőlött költségcs kiállításnak levelelként csak 30 kr ba kerül, míg az eredeti német kiadás ára 60 kr. Valóban olcsó ár, ha tekintetbe vesszük, hogy ezen levelekből, tanító és minden más segédeszköz nélkül, a franczia nyelv tökéletesen megtanulható. Az egész mű kéthetenként megjelenő, mintegy 40 levélből fog állani. 30 kr beküldése mellett az első levelet bármely könyvkereskedés megküldi bérmentesen × kötés alatt postán is.

— **Megjelent az „Önügyvéd“** 23-ik füzeté. (Irta Knorr Alajos, kiadja ifj. Nagel Ottó Budapest, a nemzeti színház bérházában.) E füzetben közli a szerző a vadászati jog gyakorlására vonatkozó szabályokat, és pedig a vadászati jog érvényesítésének módját; a vadak által tett károk megtérítésére vonatkozó intézkedéseket, a vadászati tilalom tartalmát és tárgyait, a hivatalos vadászatok tartásának eseteit és módjait, a vadászati kihágásokat, azok büntetését és a büntetés kiszabása körüli aljárast, s ezzel áttér az adók különböző neveire, ismertetni különösen a földadó, nyilvános számadásra kötelezett vállalatok és egyletek adója, az általános jövedelmi pótdadó, a nyerményadó, a szállítási adó, a pénzintézeteknél elhelyezett tőkekből folyó jövedelmek adója, a fegyver és vadászati adó tárgyait és mennyiségét, s megkezdi a megyei pótdadó ismertetését. E tartalomdus

és felétte szükséges füzet ára 30 kr. A munka 24-ik vagyis utolsó füzeté e hó második felében fog megjelenni.

— **Egy 2--4 gym. vagy felsőnépiskolai osztályt végzett fiu** Kézdí-Vásárhelyt Szabó Albert könyvnyomdájában tanulónak felvétetik.

Gazdaság és kertészet.

Néhány szó a gyümölcsfatenyésztésről.

(Folytatás.)

Elvégezvén a fák ellenségeinek dióhéjban való tárgyalását, nézzük a gyümölcsfák azon rendetlen állapotát, midőn tenyésztük és gyümölcsözésük hiánya nem ellenségük által okoztatott, tehát betegségeit s ezek öv- és gyógymódjait. A gyümölcsfák betegségei közé tartoznak:

1. A fa rothadása, mely fiatal fáknál leggyakrabban a sebzések folytán keletkezik, öreg fáknál sértések és a kor is magával hozza. Övmódja a metszések kezelésénél, gyógyszerre a fák tisztogatásánál elmondottak betartásában áll.

2. A fenésedés vagy héjégés, mely a fa egyes helyeinek megszenesedésében áll; előidéző oka és gyógymódja az, mi a fennebbi bajnál, mely ha nem használna, legjobb az ily fát kiszáradása előtt elpusztítani.

3. A cserepesedés, mely a fiatal fák kérgének nedves, hideg talaj vagy kedvezőtlen éghajlat által előidézett betegségei. Minden, mit ellene tehetünk, jóformán csak az ily fa erős visszametszésében áll.

4. A nedves éghajlat által előidézett kosz, midőn a külső héj alatti pararéteg-ből por képződik, mintha szű rágtá volna; az ily fa koszos helye a rovarok álczáinak legkitűnőbb tanyájául szolgál; azért egyedüli gyógymódja, az elhalt kéreg levakarása, gondosan viendő keresztül.

5. A metsz-sebek helytelen kezelése, nedves és tulkóvr talaj miatt képződő rák vagy evésedés, mely felrepedező gombaszerű kinövésekben nyilvánul. Keveset és csak annyit tehetünk ellene, hogy az előidéző okokat lehetőleg eltávolítsuk s a beteg helyeket ugy kezeljük, mint a fa rothadásánál.

6. A csontár gyümölcsöknél előforduló mézgásodás vagy csipásodás, melynek igen sok előidéző oka van, melyek egyrészt megegyeznek a fenésedés és rák okai-val. A gyógyítás eszközölhető a mézgás (macskamézes) hely kivágása s a sebek kátrány- és agyagkeverékből készített lágy péppel való bekenésével, továbbá érvágással a már ismertetett módon, ha a talaj tulkóversége folytán származott, és végül övszer a csontárokat tavasz helyett nyárban metszeni meg.

7. A különböző kedvezőtlen befolyások miatt — pl. nagy betegség után következő hideg stb. — elődi növények által okozott fehér mézharmat, barna koromharmat, ragya és rozsdá ellen vajmi keveset tehetünk; leggyakrabban a természet segít egy esővel vagy más kedvező fordulattal.

8. Asztkór vagy sárgaság természetlen rossz talaj vagy tálaiz által szokott előidéztetik és áll a levelek elfonnyadása-vagy elsárgulásából. Segíthetni rajta a talaj trágyázása vagy viz-lecsapolás által.

9. A gyümölcsnek idő előtti érése, elrugása és a körte kövesesedése szintén betegségek, melyek leggyakrabban tápanyag- vagy vízhiány miatt és néha ép ellenkezőleg, azoknak túlbősége folytán jelentkeznek. A két első bajon szárazság idején való öntözéssel, a másodikon meg — ha nem fegésedés okozza — higitott trágyalével való öntözéssel segíthetünk, a harmadik betegségen pedig, ha öreg fáknál fordul elő, azáltal, hogy megiffítjuk az ismertetett módon.

10. A szilva bábásodása (székelyesen = birtók) egy gomba (Excascus prunii) által idéztetik elő. Ezen betegség jövőre leendő fellépése és elterjedése ellen az elbábásodott szilvát le kell szednünk és megsemmisítenünk; továbbá azon ágak éves hajtásait, melyeken e baj jelentkezett, erő-

sen vissza kell vágni és elégetni, hogy így ezen gomba csiraként működő fonál szálai megsemmisíttessenek.

(Vége köv.)

Pethő György.

A közönség köréből.)*

Sz.-Keresztur, 1883. május 18.

(Judikatura: „kanper“ és „bagatelltörvény“.)

Tek. szerkesztő ur!

A mi járásbíróágunk ellen sok a panasza — részint mert kevés az erő, mely ott munkálkodásra hivatott, részint mert a bíróság szörén-lában ugy intézi dolgait, mint a ki robotot cselekszik. Hadd legyek immár tul rajta! Ez az oka aztán, hogy érdemi pereink évekig érintetlenül hevernek ott és hogy olyan dolgok is, melyeket jól meg lehetne oldani, fuser elbánásban részesletnek!

Hadd mondok egy-kettőt a többi közül. A napokban három adósom ellen bagatell ügyben keresetet adtam be a bírósághoz. Ahhoz értők tudják jól, hogy bagatell ügyben is van keresetcumulatió helye, csakhogy az egyenkénti kereseti summa az 50 frtot ne haladja felül. Az egyetemes összeg lehet aztán több is. De ezt a kereszturi járásbíró nem tudja, valamint hogy sok olyant is nem tud, a mit pedig tudnia kellene.

Keresetemet visszautasította egyszer, mert szerinte tuljár a keresetőségi összeg maximumán, másodsor mert sommás kereset czim alatt lett érvényesítve.

Itt tanitom meg tehát a tekintetes kir. járásbíró urat arra, hogy mi a sommás processus. Azért itt, mert jogorvoslatom rendén egyebeket kell majd mondanom.

Arra már megtanítottam fennebb, hogy keresetcumulatióm helyes volt. Bagatell törvény 28. §.

„Midőn a processus alak-szerű periratok s azok kötelező betérjesztése nélkül jő életre, lejár, s midőn a felek önképviselőikkel élhetnek a peres eljárás folyamala alatt, és végre midőn a bíró a feleket a per folyamala alatt önmaga elé idézheti s az eldöntéshez az azok által produkáltak alapján határoz: sommás eljárásról (Summar Verfahren) szólnuk. És így a bagatellügy is sommás peruton jár el. Ezért sommás kereset minden kereset! (Lásd egyébiránt bag. törv. 30. §.) Ez igen világos dolog s csak olyanok nem tudják, kiknek diplomájuk van az ürességre, avagy rossz akarattal bírnak a jót is rosszul alkalmazni!

Az elutasító végzésben az is mondatik, hogy „miután bagatellügy sommás kereset czimen van érvényesítve, de miután a sommás kereset külkellékei hiányzanak, (!? sic!) hát a kereset visszautasittatik!“ Miután a végzést aláíró járásbíró azt sem tudja s abbéli fogyatkozásait elég ügyetlen ily eklatanter bizonyítványban kiadni: azt is megtanitom e helyen neki, hogy ily esetben nem visszautasításnak van helye, hanem pótlásra való visszaadásnak, a mire záros határidőt is lehet kitűzni, avagy helye van a hiányzó példányoknak hivatalból, a fél költségén leendő kiegészítésének!

A másik eset pedig a következő: Panaszt emelt X. Y., hogy a falun végig jöttében A. B. birtokos kanja lábszarát megmarta. A járásbíró, a ki mit sem tud a szerves összefüggésről a büntethető cselekmények mint ilyenek és azok alanyai közt: panaszlott kan tulajdonosát a büntető törvény alapján testi sértés iránti vétségben marasztalta el. A közigazgatási bizottság ülésén orrot kapott ugyan s a kir. táblától nem sokára ismét kap egyet; de ez nem ment meg minket attól, hogy ismét és ismét érdekeink, jogaink oly elbiráltásban részesletsenek, mint a miyenben a néhai Naláczy szolgabíró az oláh panaszosokat jussoltatta, a „Gartenlaube“-ból rájuk olvasván a — törvényt.

Viszontlításra

F. K. dr.

Felelős szerkesztők:

T. Nagy Imre, Dr. Kádbé Ferencz, Ifj. Dobay János.

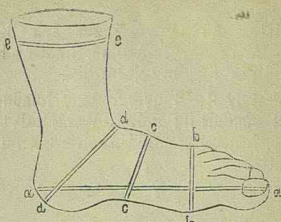
Kiadó tulajdonos: Szabó Albert.

Piaczi árak		Kézdi-Vásár-hely		Csik-Szereda		Gy.-Szt.-Miklós	
		máj. 23.	frt	máj. 16.	frt	máj. 12.	frt
Helyi árak	Buza) tiszta	7	40	7	25	7	—
	) elegy	5	—	—	—	6	—
	Rozs) tiszta	4	50	5	40	6	50
	) elegy	—	—	—	—	5	50
	Árpa) tiszta	4	56	4	25	6	—
	) elegy	—	—	—	—	5	—
	Zab	2	60	2	—	3	50
	Törökbuza	5	—	5	50	7	—
	) köles	—	—	10	—	9	—
	Kása) árpa	—	—	—	—	—	—
Külföldi árak	Borsó	6	—	4	50	6	—
	Lencse	8	—	—	—	—	—
	Fuszulyka	5	—	5	—	5	—
	Lenmag	—	—	10	—	9	50
	Kendermag	—	—	—	—	4	—
	Bükköny	—	—	5	—	—	—
	Pityóka	1	60	1	25	1	50
	Marhahús	—	32	—	32	—	34
	Disznóhús	—	40	—	40	—	48
	Juh-hús	—	24	—	—	—	24
Dinár	Szalona	—	80	—	80	—	70
	Fagygyu	—	32	—	—	—	42
	Malacz	1	50	2	—	—	90
	Lud	—	70	—	54	—	75
	Bárány) fejtér	—	—	—	—	2	—
	) fekete	—	—	3	—	2	66
	Egy pár csirke	—	—	—	—	—	45
	10 tojás	—	15	—	15	—	13

Hivatalos árfolyamok és értékek a budapesti áru tőzsdén.	
Május 22-én.	
Magyar aranyjárdék	120.20
Magyar vasúti kölesén	138.—
M. keleti vasúti államkötv. I. kibocs.	91.75
M. keleti vasúti államkötv. II. kibocs.	113.—
M. keleti vasúti államkötv. évi 1876	98.75
Magyar földterhermentesítési kötvény	110.—
M. földterhermentesít. kötv. záradékkal	98.25
Tiszaszabályozási és szegedi sorsjegy	114.50
Osztrák járadék papirban	116.—
Osztrák járadék aranyban	78.65
1860. államsorsjegyek	79.—
Osztrák-magyar bankrészevény	135.50
Magyar hitelbank-részevény	840.—
Osztrák hitelintézet-részevény	305.—
Cs. és kir. arany	5.67
20 frankos arany	9.51
Német birodalmi márka	58.55
London (2 havi váltókért)	120.—
Magyar papírjárdék	87.70

Sz. 1304. tkvi.
1883.

Árverési hirdetményi kivonat.
A k.-vásárhelyi kir. Törvényszék, mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy sepsi-szt.-györgyi özv. Láng Józsefné végrehajtónak, dálnoki Bíró Zsigmondné szül. Veres Juliánna végrehajtást szenvedő elleni 221 frt tőke követelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a kézdivásárhelyi kir. Törvényszék területén levő, Dálnok községében fekvő, a dálnoki 177. sz. t.ljkvben 1692., 1693., 1500., 2501., 2998., 3434., 4551., 4615., 5188., 5189., 5613., 5614., 7581., 8044., 8758., 9603/2. és 9604. hr. szám alatt foglalt ingatlanokra az árverést 221 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az **1883. évi július hó 21-ik napján** délelőtti 9 órakor Dálnok községében a község házában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.
Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át vagy is 22 frt 10 krt készpénzben, vagy az 1881. LX. t. cz. 42 §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. alatt kelt igazságügyi miniszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.
Kézdi-Vásárhelytt, 1883. évi márczius hó 30-ik napján a kir. Törvényszék, mint telekkönyvi hatóság.

Alattirt tisztelettel hozza a n. érd. közönség szíves tudomására, miszerint számos segédszemélyzet és szakértő szabályszerű ellátott műhelyében a kor igényeihez méltón, a legújabb divatu

női és férfi-czipők,

valamint **CSIZMÁK**, egyszerű **disz-bőr** vagy **lasztingból** kívánnat szerint a legelőnyösebb árak mellett pontosan készíttetnek.

Vidéki megrendelések a levél vételétől számítandó 48 óra alatt, a feunt jelzett módon vett mérték beküldése után, postai utánvét mellett eszközöl-tetnek.

Közvetlen gyárakkal levén össze-köttetésem, azon kellemes helyzetben vagyok, hogy készítményem jóság és jutányosság, valamint csinoság tekintetében a külföldi gyártmányokkal a versenyt bátran kiállja.

A hazai ipar fejlesztése levén czé-lom, buzdit azon remény, hogy a n. érd. közönség czéлом további eléréséhez és felvirágoztatásához becses pártfogásával járulni kegyes leend.

Hazafias tisztelettel

Ifj. Geringer Ferencz,
bőrkereskedő
Gyergyó-Szt.-Miklóson.

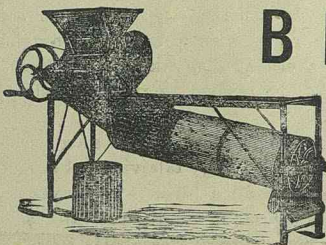
OLCSÓ BOROK.

Erdélyi asszuszóllóbor, litere 1 frt 20 kr.
Krokán muskotály „ — 60 kr.
Rizling kitűző „ — 60 kr.
Budai sashegyi „ 1 frt — kr.
Szegszárdi „ — 80 kr.
1874-beli finom ó-bor „ — 40 kr.

Minden időkorban kaphatók

Jancsó Dénes

1—3 vendéglősnél,
Kézdi-Vásárhelytt.
Cserey-féle ház.

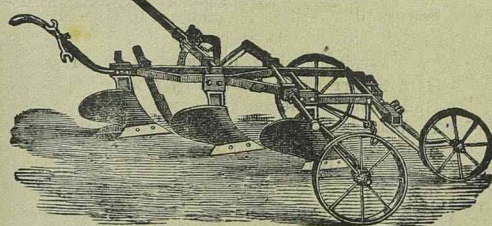
Ajánlja minden gazdasági kiállításon
kittintetett

TRIEUR-JEIT

váltható szitákkal.

Gabona tisztító-rostákat.
Tengeri-morzsolókat.

Lyukasított és hasított lemezeket, mal-mok, méhészeti és technikai czélokra

JÁRGÁNY-CSEPLŐGÉPEKET

Továbbá e téren a legújabbat:

Schmid H. szabadalmazott nemzeti rostát,

1882. augusztus 3-án 17,567 sz. alatt szabadalmazva, mint egyedüli jogosított gyártója. Nagysága: 4 láb, 4 hüvelyk magas, 2 láb, 4 hü-velyk széles, súlya 50 kiló ára 55 frt.

Árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve.

Ny. Szabó Albert gyorssajtóján Kézdi-Vásárhelytt.

1—10 102. szám. 1883.

Árverési hirdetmény.

Alulirt kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. § a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a csikszeredai kir. Tör-vényszék 1883. évi 1685. számú végzé-sével csikszépvízi Imre Sándor vagyon-bukott kereskedő ellen elrendelt csődel-járás folytán nevezett alperestől lefog-lalt s 1001 frt 7¹/₂ krra becsült ingó-ságokra a csikszeredai kir. Járásbíróság 895.—1883. sz. kiküldő végzése folytán az árverés elrendeltetvén, annak a helyszínén, vagyis Imre Sándor lakásán (a bolthelyiség-ben) leendő megtartására határidőül **1883. évi június 4-ik napjának** délelőtti 9 órája tűzetik ki, a mikor a bíróság lefoglalt bolti árucikkek s egyéb különféle ingóságok az 1881. 60. tvcz. 107. és 108. §§-ai szerint a legtöbbet ígérőnek készpénz fizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is, el fognak adatni.

Felhívtnak egyuttal mindazok, a kik a lefoglalt tárgyakra oly elsőbbséggel bir-nak, mely az ezen ügybeni végrehajtási iratokból ki nem tűnik, miszerint elsőbb-ségi igényeiket az árverés megkezdése előtt szóval vagy írásban alulirt végrehajtónál az 1881. 60. tvcz. 111. §-a értelmében a különbeni következmények terhe alatt be-jelenteni el ne mulasztzák.

Kelt Csik-Szeredán 1883. május hó 18-ik napján.
Gondos István,
kir. bir. végrehajtó.

A néhai Szócs Bálint-féle 147.

házsám alatti

bolthelyiség

a hozzátartozó épületekkel, udvarral, istálló-, szín- és veteményes kerttel együtt bérbe adandó.

Értekezni Kovács Áron kereskedő-nél lehet K.-Vásárhelytt. 2—3

Borok.

300 erdélyi veder 1879. évi,
600 „ „ 1882. „

kiváló minőségű
bolkácsi (kis-küküllő-
menti) bor

jutányos áron kapható

Leonhardt Andrásnál

1—3 Bolkácson.

A SZERENCSEKEDVELOKNEK

Schiroky Nándor

fűszer- és rövidárukereskedő

C S I K - S Z E R E D Á B A N

jelenti, hogy f. évi május 16-tól kezdve

a szebeni és brünni

kis lottógyűjtő állomás

kezelésére engedélyt nyert.

Legközelebbi huzásra a brünni lottón május 23-án, a szebenin május 30-án tételeket elfogad.

Egyuttal jelenti, hogy üzlethelyiségét

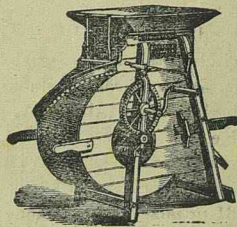
A VÁRTÉRRŐL A MARTONFALVI UTCZÁBA

tette át s néhány nap alatt teljesen újra fogja berendezni min-dennemű FÜSZER-, DISZMŰ- és RÖVIDÁRU cikkekkel; mire nézve a közönség figyelmét és pártfogását előre is felhívja.
2—3

BROGLE JÓZSEF

gép- és rostalemez-gyára.

BUDAPEST. Gyár: külső vácsi-ut.
Raktár: vácsi-körsz. 68.

Szabadalmazott

hármasszék

közönséges és acél szék

cséplőgép-lemezszitákat

gőzcséplő és járgánycséplőkhöz.

és minden egyéb gazda-sági gépeket.